

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: L. V.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Smíchov, 150 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 4. 2018, o zamítnutí námitek a potvrzení rozhodnutí žalované ze dne 14. 2. 2018, o **invalidním důchodu**,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 16. 5. 2018 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 10. 4. 2018, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 14. 2. 2018, jímž zamítla žádost žalobce o invalidní důchod.

2. V žalobě žalobce namítal, že rozhodnutí není správné, protože u něj nedošlo k žádnému zlepšení zdravotního stavu, naopak zdravotní stav se s věkem zhoršuje, částečný invalidní důchod, který pobíral v době od 6. 2. 2009 do 28. 2. 2011, mu byl odebrán bez udání důvodu, a požádal o opětovné přezkoumání, na základě čeho mu důchod nebyl přiznán.
3. Žalovaná poukázala na závěry posudkových lékařů a na závěry posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), podle kterých pokles pracovní schopnosti žalobce nedosahuje 35%.
4. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalované žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobce krajský soud zjistil, že žalobce je vyučený zedník, pracoval v dělnické profesi, dlouhodobě je však nezaměstnaný a veden na úřadu práce. Byl uznán částečně invalidním od 6. 2. 2009. Následně bylo zjištěno, že posouzení zdravotního stavu žalobce posuzujícím lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení Bruntál bylo posudkovým omylem, neboť žalobce netrpěl těžkou formou neurasthenického syndromu, ale šlo pouze o lehkou poruchu, která nevyžadovala psychiatrickou péči (vyplývá z posudku posudkové komise MPSV z 7. 9. 2011). Žalobce tak nebyl invalidní, a proto mu byl důchod odebrán pravomocným rozhodnutím žalované ze dne 26. 5. 2011 č. j. 7509234843/48091-AA, potvrzeným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě dne 4. 10. 2011, č. j. 19 Ad 62/2011 – 21.
6. Žalobce dne 3. 1. 2018 požádal z důvodu nepříznivého zdravotního stavu o přiznání invalidního důchodu. Posuzující lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Bruntál v posudku ze dne 31. 1. 2018 uzavřel, že žalobce má dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podle § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) s mírou poklesu pracovní schopnosti o 30%, čímž nesplňuje podmínku invalidity podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, kterou je pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je lehká slabomyslnost u osobnosti s psychasthenickými rysy, odpovídající zdravotní postižení uvedenému v kapitole V., položce 8 b) přílohy k vyhlášce 359/2009 Sb. (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“) s poklesem pracovní schopnosti o 20 %, navýšením pro praktickou slepotu pravého oka o 10%.
7. Na základě tohoto posudku rozhodla žalovaná dne 14. 2. 2018 o zamítnutí žádosti o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona o důchodovém zabezpečení. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky s tím, že jeho zdravotní stav je stále stejný, spíše zhoršující, zdravotní problémy má od dvou let. Aby mohl být zařazen do částečného pracovního procesu, vyžadují zaměstnavatelé přiznání částečného invalidního důchodu. Dne 22. 3. 2018 vypracovala posuzující lékařka České správy sociálního zabezpečení posudek se shodným závěrem, že žalobce není invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Ztotožnila se se závěry posuzujícího lékaře Okresní správy

sociálního zabezpečení Bruntál, za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedla lehkou mentální subnormu u psychastenické osobnosti (IQ 81), tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 8 a) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje pokles pracovní schopnosti o 20%, navýšený o další onemocnění o 10% celkem na 30%. Na základě tohoto posudkového závěru rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, že námitky žalobce zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

8. Z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ze dne 10. 10. 2018, který krajský soud nechal v průběhu řízení o žalobě vypracovat, krajský soud zjistil, že posudková komise ve složení z předsedy komise, dalšího lékaře z oboru psychiatrie a tajemnice, považovala za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti lehkou mentální subnormu u psychastenické osobnosti, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 8 a) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje pokles pracovní schopnosti o 20%, navýšený o další onemocnění o 10% celkem na 30%. Žalobce je schopen pracovního zatížení s vyloučením práce psychicky náročné, s nároky na paměť, soustředění, fyzicky těžké práce, v riziku úrazu, a není invalidní.
9. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).
10. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní

schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míru poklesu pracovní schopnosti, stupeň invalidity, den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. V případě, že se jedná o odnímání pobírané dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo obdobně také přiznání nižšího stupně invalidity, je posudková komise MPSV ČR povinna přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu pojištěnce při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008 - 46). Jde-li přitom alespoň o invaliditu prvního či druhého stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).

11. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností psychiatrie, tedy lékaře z oboru nemoci, která je dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce. Posudek podle názoru krajského soudu má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Krajský soud proto dospěl k závěru, že žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je totiž pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Pokles pracovní schopnosti u žalobce činil 30 % a tento závěr jednoznačně vyplývá z citovaného posudku posudkové komise MPSV; v tomto směru se závěry posudkové komise zcela shodují jak se závěry posudkového lékaře OSSZ, tak se závěry posudkového lékaře žalované, a žalobce nepředložil žádný důkaz, který by tyto konzistentní závěry zpochybnil; tímto důkazem není ani předložené potvrzení psychiatrické ambulance, které naopak odpovídá závěrům posudkové komise (*„potřebuje klidnou práci, bez stresů a odpovědnosti“*). Posudkoví lékaři se shodli na tom, že žalobcův stav odpovídá postižení uvedenému v kapitole V. (duševní poruchy a poruchy chování), položce 8a (lehká slabomyslnost, lehká mentální subnorma, IQ 70 - 85), se kterým je spojena míra poklesu pracovní schopnosti 10 - 20%, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti u žalobce byla stanovena na 20 % a zvýšena pro ostatní zdravotní postižení o 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity na celkem 30 %. Nedosahovala tak 35 %, což je podmínkou vzniku invalidity.
12. Co se týká námitky žalobce, že jeho zdravotní stav je stále stejný a invalidní důchod, přiznaný mu v roce 2009, mu byl odebrán bez udání důvodu, krajský soud dodává, že invalidní důchod nebyl žalobci odebrán bez důvodu, ale proto, že bylo později zjištěno, že mu byl přiznán omylem, neboť stále trpí stejným zdravotním postižením; nikoliv těžkým

neurasthenickou syndromem, jak omylem dovodil posudkový lékař OSSZ Bruntál v roce 2009, ale lehkou mentální subormou. O odebrání důchodu bylo rozhodnuto žalovanou na základě dvou posudků, třetí posudek – se stejným závěrem - byl zpracován v rámci soudního řízení. Ani tato námitka žalobce tak není důvodná.

13. Podle § 38 zákona o důchodovém zabezpečení, *pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.*
14. Jelikož žalobce ke dni napadeného rozhodnutí nebyl invalidní, nesplnil první podmínku pro vznik nároku na invalidní důchod. Žalovaná tak napadeným rozhodnutím správně potvrdila své rozhodnutí z 14. 2. 2018, kterým byla žádost žalobce o invalidní důchod potvrzena. Žaloba tak není důvodná; krajský soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 5. prosince 2018

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně